

天下

Kina i verden

D E N N Y V E R D E N

TIDSSKRIFT FOR INTERNATIONALE STUDIER

DIIS • København • 2008

Riget i midten af Darfur-konflikten

“Kina er Sudans største handelspartner og udenlandske investor. Landet er Sudans største beskytter i det internationale samfund og en central våbenleverandør. Men Kina har spillet en betydelig rolle i at få Sudan til at acceptere en hybrid fredsbevarende styrke sidste sommer.

Kort sagt, Kina har magten til at gøre en ende på de spil som Bashir [Sudans præsident, red.] spiller.

Repræsentanter fra USA skal presse den kinesiske regering til at lede verdenssamfundet og stoppe volden i Darfur. Klik på dette link for at sende din besked til din repræsentant: <http://action.savedarfur.org/campaign/fblettertchina>”

Ovenstående citat er taget fra *Save Darfur Koalitionens* kampagne på internetmødestedet *facebook*. *Save Darfur Koalition* er gennemgående meget kritisk over for Kinas rolle i Sudan og mener ligesom mange vestlige medier, debattører og politikere, at nøglen til løsningen på konflikten i Darfur ligger hos Kina. Samtidig illustrerer citatet den populære vestlige forståelse af Kinas rolle som nøgleaktør i forhold til Sudan og opfattelsen af, at Kina skal og kan tvinges til at sætte anderledes ind over for Darfur-konflikten gennem pres fra kampagner som den ovenstående.

Formålet med denne artikel er at vise, at dette er et simplificeret og fordrejet billede af Kinas ageren og evner. Kina er ikke en international supermand, der kan smutte ind i den nærmeste telefonboks, skifte skjorten og brillerne ud med en blå dragt og rød kåbe for derefter at klare ærterne i den kriseramte Darfur-region. Selve Darfur-konflikten simplificeres ligeledes i høj grad. Den bliver fremstillet som en ulige etnisk konflikt mellem afrikanske bønder og arabiske militser, der støttes af regeringen i hovedstaden Khartoum. Og hvis bare Kina presser Khartoum til at stoppe støtten til de arabiske militser, så vil konflikten kunne løses. Men situationen i Darfur er yderst kompliceret og bunder blandt andet i en langvarig politisk og økonomisk marginalisering af de afrikanske jordejere. Derudover skaber Sahara-ørkenens vandring også problemer og konflikter. Den får arabiske beduiner til at søge nye græsgange, og på den måde kommer de i clinch med de afrikanske jordejere.

I forbindelse med afholdelsen af OL i Beijing i 2008 er der kommet yderligere fokus på Kinas rolle i Darfur-konflikten. Blandt andre har Mia Farrow og Steven Spielberg set Kina som den ovennævnte internationale supermand. Dette har fået Farrow til åbenlyst at kritisere Kina for manglende handling over for Khartoum og Spielberg til at trække sig fra sit engagement i OL. Dermed har også Hollywood bidraget til den unuancerede debat om Kinas rolle i Darfur.

Vestlige debattører har især påpeget, at Kina burde udnytte sine unikke forbindelser til Khartoum for derved at presse på for indsættelsen af en FN-styrke i den kriseramte region. Denne artikel viser, at Kinas udnyttelse af netop sine forbindelser til Khartoum har været en tungtvejende grund til, at det i juli 2007 lykkedes FN at vedtage indsættelsen af en hybridstyrke FN/Den Afrikanske Union (AU).

Olie og våben eller FNs Sikkerhedsråd

Mange kritikere har beskyldt Beijing for indirekte at finansiere den sudanesiske regerings overgreb på bestemte grupper af civilbefolkningen, fordi Kina har investeret massivt i den sudanesiske oliesektor. I den sammenhæng er Kina også blevet kritiseret for at levere våben til Sudan. Våben som regeringens arabiske *janjaweed*-militar har brugt mod afrikanske oprørere i Darfur. Der er ingen tvivl om, at Kina har store økonomiske interesser i Sudan ligesom mange andre lande, for eksempel er det Japan – og ikke Kina – der er den største importør af sudanesiske olie (Sidahmed 2007). Våbenleverancer er Kina heller ikke alene om. Især Rusland, men også britiske og franske firmaer, har leveret våben til Sudan (Selva 2004 og BBC 2008). Derudover skal Kinas våbenleverancer ikke nødvendigvis ses som en politisk støtte til Khartoum, da landet samtidig også har leveret våben til Tchad, som blandt andet har givet dem til de darfurianske oprørsgrupper (Massihzadegan 2007). Dermed har Kina i princippet leveret våben til begge parter. Våbenleverancerne er naturligvis dybt kritisable, men må ses som en økonomisk interesse og ikke som en politisk støtte til Sudan. Fremstillingen af disse våbenleverancer fører dog ofte til den misforståelse, at Kina har en interesse i, at konflikten fortsætter. Denne opfattelse er ikke korrekt, da Kina for at beskytte sine investeringer i Sudan generelt (Large 2007, 66-67) netop har interesse i, at regionen stabiliseres.

For at nuancere debatten flyttes fokus i denne artikel fra Sudans olie og Kinas investeringer i landet. I stedet undersøges de mulige bevæggrunde for den kinesiske udenrigspolitik i FNs Sikkerhedsråd i forbindelse med konflikten i Darfur.

Sikkerhedsrådet gav i juli 2007 mandat til den største fredsbevarende FN-styrke nogensinde. Resolution 1769, som ligger til grund for mandateret, blev vedtaget enstemmigt. Den kinesiske regering undlod indtil

juli 2007 at stemme for resolutioner, der brød Sudans suverænitet i form af intervention i Darfur. Resolution 1769 illustrerer, at Kina har ændret rolle fra at være passiv til aktivt at arbejde for en multilateral løsning. Blandt andet har Kina foretaget uofficielt diplomatisk lobbyarbejde bag lukkede døre i Khartoum. Denne artikel konkluderer, at Kina ikke udelukkende har handlet ud fra det nationale behov for olie, men at nedarvede principper i høj grad har spillet ind. Især er der tale om princippet om ikke-indblanding i andre landes interne anliggender.

Kina i Sikkerhedsrådet

Siden konflikten i Darfur begyndte i februar 2003, er der vedtaget 21 resolutioner i Sikkerhedsrådet, der vedrører Sudan. Det er dog ikke alle, som direkte vedrører Darfur, da der i samme periode blev indgået en FN-støttet fredsftale mellem oprørerne i Sydsudan og regeringen i Khartoum. Dermed blev der sat et punktum for den mangeårige borgerkrig mellem Nord- og Sydsudan. I relation til den vestlige kritik af Kinas ageren i forhold til Sudan er det interessant at påpege, at alle resolutioner, der vedrører fredsftalen mellem Nord- og Sydsudan, blev vedtaget af et enstemmigt Sikkerhedsråd. Med andre ord havde det internationale samfund Kinas fulde opbakning til en løsning af situationen i det olierige Sydsudan, i modsætning til Darfur, hvor der ikke er olie.

Ud af de 21 resolutioner undlod Kina at stemme ved seks afstemninger. Den første undladelse var ved resolution 1556, der blev vedtaget uden Kinas og Pakistans stemmer den 30. juli 2004. Sikkerhedsrådet pålagde med denne resolution en våbenembargo mod Darfurs ikke-statslige enheder og krævede, at regeringen i Khartoum afvæbnede deres arabiske milit – *janjaweed* (FN Sikkerhedsrådsresolution 1556, 30. juli 2004).

Kina undlod også at stemme ved vedtagelsen af resolution 1564 den 18. september 2004, der blandt andet var en udvidelse af resolution 1556. Ud over at det blev indskrevet i resolutionen, at Sudans regering ikke havde levet op til kravene fra resolution 1556, blev der med resolution 1564 nedsat den Internationale Undersøgelseskommission, der skulle undersøge krænkelserne af menneskerettighederne i Darfur. Med andre ord ville FN undersøge, om der var tale om folkedrab, sådan som USA's regering havde defineret overgrebene i Darfur (Power 2004, s. 10). Dette fandt Undersøgelseskommissionen ikke bevis for, men de mente dog, at der var elementer af folkedrab til stede. Efter vedtagelsen af resolution 1564 mente Kina, at tonen var blevet for skarp over for Sudans regering. Man meldte ud, at landet ville nedlægge veto ved en fremtidig resolution, der ville etablere sanktioner imod Sudan (Reeves 2004). Situationen mellem Kina og de vestlige medlemslande i FN var på dette tidspunkt ved at gå i hårdknude. Problemet var grundlæggende, at Kina undlod at stemme ved de resolutioner, som Sudan ikke accepterede. Under Sikkerhedsrådsmøderne

i forbindelse med de to ovennævnte resolutioner (1556 og 1564) refererede Kina gentagne gange til, at disse var et brud på Sudans suverænitet og territoriale integritet. Kina argumenterede for, at Sudan skulle gives mere tid til selv at løse konflikten (FN Sikkerhedsrådsmøde nr. 5015).

Det er lige præcis i denne tilgang, at hele kernen til diskussionen af Kinas engagement i Sudan og en løsning af Darfur-konflikten ligger. De vestlige medlemslande ønskede at pålægge Sudan flere sanktioner og true med konkrete konsekvenser, hvis ikke kravene fra resolutionerne blev overholdt. Kina undlod at stemme ved de resolutioner, der omhandlede sanktioner, og truede desuden med at nedlægge veto, hvis tonen over for Sudan blev skarpere. To af de grundlæggende principper i Kinas udenrigspolitik er respekt for andre staters suverænitet og territoriale integritet. I forhold til Sudan havde og har Kina ikke i sinde at gå på kompromis med disse principper, og Kina har derfor undladt at stemme for de resolutioner, som regeringen i Sudan ikke ville acceptere. Resultatet blev et Sikkerhedsråd, der ikke var enige om måden at gribe situationen an på og dermed ikke var i stand til at vedtage stærke resolutioner over for Sudan. Signalet over for Sudans regering blev derfor med resolution 1564, at regeringen kunne fortsætte med at håndtere konflikten som hidtil, da Sikkerhedsrådet ikke var i stand til at gribe ind. De efterfølgende resolutioner, som for eksempel resolution 1591 og 1593 fra marts 2005 og resolution 1672 fra april 2006, var svagere i deres ordlyd, da der ikke stod konkret, hvad Sikkerhedsrådet ville gøre, hvis Sudan ikke fulgte anvisningerne. Kina undlod også at stemme ved disse resolutioner.

Dialog frem for sanktioner

Mens de vestlige lande argumenterede for sanktioner, argumenterede Kina for en anden tilgang til en løsning af konflikten i Darfur. Kina har fra begyndelsen været stærk tilhænger af en international løsning gennem dialog og respekt for Sudans suverænitet. Derfor har Kina også tidligt støttet Den Afrikanske Unions indsats i Darfur og agiteret for, at indsatsen skulle udvides yderligere (FN Sikkerhedsrådsmøde nr. 5013). I denne forbindelse skal det nævnes, at AUs tilstedeværelse i Darfur var accepteret af regeringen i Khartoum.

Denne situation fortsatte til og med vedtagelsen af resolution 1706 i august 2006, der gav United Nations Mission in the Sudan (UNMIS) mandat til også at hjælpe med implementeringen af den darfurianske fredsaftale og beskyttelse af civile. Kina, Rusland og Qatar undlod at stemme ved vedtagelsen af resolutionen med henvisning til, at det var en krænkelse af Sudans suverænitet, fordi regeringen ikke accepterede den. At suverænitetsprincippet skabte problemer i forhold til at opnå enighed i Sikkerhedsrådet, fremgår tydeligt af denne resolution. Her bliver det uddybet væsentligt, at Sikkerhedsrådet ikke ønsker at krænke Sudans suverænitet, som efter

Sikkerhedsrådets opfattelse ikke ville blive påvirket ved UNMIS' tilstedeværelse i Darfur (FN Sikkerhedsrådsresolution 1706, 31. august 2006). Kina mente ligesom ved de forudgående resolutioner, at et for stort pres på Khartoum for en accept af en FN-styrke ville føre til en forværring af situationen i Darfur. Man mente desuden, at yderligere pres ville vanskeliggøre implementeringen af den i forvejen utilstrækkelige fredsaftale.

Den enstemmige vedtagelse af resolution 1769

Fra efteråret 2006 til vedtagelsen af resolution 1769 den 31. juli 2007 skete der en ændring i Kinas ageren over for Khartoum. Det banebrydende ved resolution 1769 var, at Sikkerhedsrådet enstemmigt vedtog en resolution, som gav mandat til indsættelsen af den fredsbevarende FN-styrke i Darfur. United Nations African Union Mission In Darfur (UNAMID) skulle være en hybridstyrke mellem FN og Den Afrikanske Union og havde med sine cirka 20.000 soldater og knapt 4.000 politibetjente til opgave at implementere den skrøbelige darfurianske fredsaftale. Det skal nævnes, at styrken, der skulle have været på plads i skrivende stund, ikke har fået den bedste start, blandt andet fordi den sudanesiske regering nægter at modtage diverse vestlige styrker. Dog var grunden til den enstemmige vedtagelse i Sikkerhedsrådet, at Sudan accepterede hybridstyrken. Endelig var Sikkerhedsrådet nået frem til en resolution, der så ud til at kunne skabe en løsning i den kriseramte region. Det skal understreges, at mange forskere, inklusive denne artikels forfattere, ikke mener, at hybridstyrken er løsningen på konflikten, da der er mange problemer forbundet med denne styrke. Ikke desto mindre er det interessante, at Sikkerhedsrådet og Kina kunne blive enige – omend først 4½ år efter konfliktens start. Men hvad var grunden til, at Sudan endelig accepterede FN's krav om en styrke?

Kinas lobbyarbejde i Khartoum

Fra konfliktens begyndelse i februar 2003 til vedtagelsen af resolution 1769 i 2007 er Kina gået fra at spille en forholdsvis passiv rolle til at indtage en yderst aktiv position. Det var tydeligt, at Kina ikke ville gå på kompromis med visse udenrigspolitiske principper. Da Khartoum ikke ville acceptere flere af Sikkerhedsrådets resolutioner, var Kina nødsaget til at undlade at stemme. Men Kina mente også, at der skulle en international løsning af konflikten til. Dog skulle Sudan ikke tvinges til at lyste ved hjælp af internationale sanktioner, men blandt andet overtales gennem dialog. At Sudan accepterede hybridstyrken, kan til en vis grad siges at være Kinas fortjeneste. Kina oplevede et stigende pres fra det internationale samfund om at udnytte landets unikke position som en af Sudans vigtigste handelspartnere i forhold til konflikten i Darfur. Kineserne har stået i et udenrigspolitisk dilemma i forhold til Darfur, fordi de på den ene side følger de traditionelle udenrigspolitiske

principper om ikke-intervention og respekt for andre landes suverænitet. På den anden side deltager Kina i stigende grad i internationale samarbejder, samtidig med at man ønsker at profilere sig som en fredelig stormagt. Disse elementer kan have været med til, at Kina i efteråret 2006 begyndte at presse Khartoum bag lukkede døre. Kineserne havde været tålmodige med den sudanesiske regering, men på et tidspunkt ville også denne tålmodighed rinde ud.

Under den kinesiske præsident Hu Jintaos besøg i Sudan i starten af 2007 var det tydeligt, at Beijing blev mere direkte i sin konfrontation med regeringen i Khartoum. For eksempel blev journalister geledet ud fra et møde mellem Sudans præsident Omar al-Bashir og Hu, da denne begyndte at tale om Kinas forventninger til regeringen vedrørende Darfur. En sudanesiske talsmand udtalte efterfølgende, at Hu havde bedt al-Bashir og hans regering om at arbejde hårdere på at få alle oprørsgrupperne med i den darfurianske fredsaf tale (Associated Press 2007).

Den hændelse ligner andre meldinger fra journalister og kryptiske udtalelser fra kinesiske og sudanesiske talsmænd. Det er umuligt at dokumentere præcist, hvad der er foregået, og hvordan Kina har lagt pres på Khartoum, men det er tydeligt, at der er blevet lagt et bilateralt pres bag lukkede døre. Sudans accept af hybridstyrken, der fik sit mandat i resolution 1769, er det ultimative vidnesbyrd om dette.

Kinas udenrigspolitiske principper i perspektiv

Som det er gennemgået ovenfor, henviser Beijing overvejende til suverænitet samt ikke-indblanding i interne affærer som begrundelse for at afvise enhver form for sanktioner. At dette udelukkende skulle bunde i landets olieinteresser i Sudan, kan der dog sættes spørgsmålstegn ved, når man ser på de principper og motiver, der ligger bag Kinas udenrigspolitik. Herunder hører også den interne politiske, sociale og økonomiske situation i Kina, som på forskellige måder kan påvirke landets udenrigspolitik. Samtidig spiller den generelle internationale situation en rolle, da Kina bliver påvirket af den globale økonomi, politiske alliancer og mellemstatslige institutioner, f. eks. medlemskab af WTO og FN. Alle disse interne og eksterne faktorer og forhold skaber bevæggrundene for den kinesiske udenrigspolitik. Disse faktorer er hver især komplekse størrelser, og interaktionen mellem dem gør forståelsen endnu mere kompliceret. Derfor vil blot et par overordnede eksempler blive behandlet her.

Traditionelle udenrigspolitiske principper

Hvorfor er det så vigtigt for Beijing at stå fast på suverænitetsprincippet? Umiddelbart kunne man fristes til at tænke, at Kina ved at støtte en

international intervention i Darfur kunne vinde international anerkendelse og accept og dermed undgå den massive kritik, der flourer specielt i forbindelse med OL.

At Kina konsekvent henviser til suveræniteten, kan især forklares ved to faktorer. For det første bunder det i den officielle udenrigspolitik, som bygger på De Fem Principper om fredelig sameksistens vedtaget på Bandung-konferencen i 1955. Der kan dog argumenteres for, at disse principper er blevet modificeret. Principperne hænger sammen med den interne situation i Kina, hvor politisk sensitive emner, såsom Taiwan, tvinger Beijing til at fastholde princippet om ikke-indblanding i interne anliggender. En afvigelse fra dette kunne medføre større international indblanding i dette spørgsmål, hvilket på ingen måde er i Beijings interesse.

For det andet har Kinas selvforståelse som stat indflydelse på landets internationale ageren. Betegnelsen som 'Riget i Midten' har igen vundet indpas, idet der i visse dele af Kina findes den opfattelse, at Kina er ved at genvinde sin 'rette plads' som stormagt i det internationale system (Zhang 2004, s. 281). Det er derfor vigtigt, at Beijing udviser viljestyrke og styrker sin magtposition ved ikke uforbeholdent at underkaste sig pres fra det internationale samfund. Men det er en svær balancegang, da topledelsen i Beijing udmærket er klar over, at hvis man vil have indflydelse, kræver det, at man tilpasser sig eksisterende normer i de forskellige multilaterale fora. Og det er netop gennem de internationale organisationer, at det er muligt at se en udvikling i Kinas udenrigspolitik. De Fem Principper vejer tungt, men som nævnt er der foregået en modifikation af disse, hvilket reflekteres i Beijings handlinger i det internationale system.

Integration i det internationale samfund

Der kan argumenteres for, at der er sket en modifikation af Beijings syn på suverænitetsprincippet, da Kina er begyndt at deltage i flere FN-operationer. Således deltog Kina i juli 2007 i 12 operationer med 1830 personer udstationeret, hvor USA i sammenligning deltog i syv operationer med 307 personer udstationeret (United Mission's Summary 2007). Yderligere er det i Sikkerhedsrådsregi interessant, at Kina i årene 1971-2004 kun har nedlagt veto fire gange ud af de 138 gange, hvor der er blevet nedlagt veto (2,9 procent). De fire andre permanente medlemmer har nedlagt veto følgende antal gange: Sovjet/Rusland 14 (10,1 procent), Frankrig 14 (10,1 procent), UK 27 (19,6 procent) og USA 79 (57,2 procent) (Kim 2006, ss. 293-295). USAs mange vetonedlæggelser skyldes Israel/Palæstina-konflikten, men samtidig er to ud af de fire vetonedlæggelser fra Kina grundet i andre nationers anerkendelse af Taiwan.

Det er vigtigt at påpege, at Beijing arbejder ud fra en situationsspecifik tilgang og derfor ikke blindt følger FN-anbefalinger. Det ser vi blandt andet i forbindelse med Darfur-konflikten og senest under urolighederne i Burma/Myanmar. Den aktive deltagelse i multilateralt samarbejde kan ses som en konsekvens af integrationen i det internationale system. På den anden side kan det forstås som en proaktiv og bevidst strategi fra Beijings side for at vinde større accept og indflydelse. Netop eksemplet med Darfur-konflikten peger i retning af, at Kina selvstændigt, omend efter pres udefra, har taget en diplomatisk lederrolle og arbejder for en international løsning gennem dialog og gensidig respekt for staters suverænitet og territoriale integritet i Sikkerhedsrådet.

Den økonomiske interdependens og integrationen i det internationale system har medført, at Beijing har tilpasset og modificeret sine udenrigspolitiske principper, så det er muligt at samarbejde multilateralt og fremstå som en handlekraftig stat. For Kina er et lands suverænitet ukrænkelig, hvor den fremherskende opfattelse specielt hos de vestlige lande er 'suverænitet under ansvar'. Denne gradbøjning skaber konflikter i forbindelse med intervention. Kina vil ikke bryde Sudans suverænitet og vil kun stemme for indsættelsen af en international styrke med Khartoums accept. De vestlige permanente medlemmer mener, at Darfur-konflikten er et bevis på, at regeringen i Sudan ikke lever op til sit ansvar, og dermed er det legitimt at intervenere, også uden Khartoums accept. Omvendt kan der argumenteres for, at Beijing siden efteråret 2006 har spillet en yderst aktiv rolle i forhold til forhandlingerne, og at lobbyarbejdet i Khartoum har haft betydning i forhold til vedtagelsen af resolution 1769. Dette tegner et billede af et Kina, der tænker ud over de nationale grænser, og som ønsker at deltage i international konfliktløsning. At 'Riget i Midten' blev et centralt omdrejningspunkt i Darfur-konflikten, har ikke nødvendigvis været en velovervejet og fastlagt strategi fra Beijings side, men Kinas diplomatiske og dialogsøgende håndtering af problematikken har givet anerkendelse fra flere sider (Sørensen 2007, s. 137). Det er et emne, der af Beijing ses som politisk sensitivt specielt med sammenkædningen til OL. Men fra kinesisk side er der ikke blevet lagt skjul på sensitiviteten. Tværtimod har regeringen anerkendt, at det er et emne, der ikke må lægges låg på eller ignoreres. Kina skal gerne fremstå som en ansvarlig stormagt, der arbejder for at løse konflikten. Det er muligvis også derfor, at 'Sudan Darfur' er blevet tilføjet som emne under rubrikken 'News Keywords' på forsiden af *People's Daily Online*.

Konklusion

Kinas rolle i FNs Sikkerhedsråd i forbindelse med Darfur-konflikten viser tydeligt, at Kina er gået fra at være passiv til at arbejde aktivt for en løsning. Det er et fordrejet billede, at Kina på grund af sine olieinteresser i Sudan ikke har søgt at finde en diplomatisk løsning, og der

kan argumenteres for, at Beijing har lagt pres på Khartoum – omend bag lukkede døre.

Den vestlige diskurs, der flourer i de populære medier, har udpeget Kina som den skyldige part i det internationale samfunds tøven i forhold til intervention i Darfur-konflikten. Der bliver lagt op til, at Beijing gennem sine olieinvesteringer finansierer Khartoums overgreb på visse befolkningsgrupper i Darfur-provinsen. Men som nævnt i indledningen er det svært at se, hvordan Kina alene skulle kunne bringe situationen i Darfur under kontrol. Og Kina har netop spillet en aktiv rolle i Sikkerhedsrådet og dermed udvist vilje til at finde en løsning.

Kina har ændret sin indsats i Sikkerhedsrådet af flere grunde. En intern faktor, der kan være med til at forme landets udenrigspolitik, er ideerne om 'Riget i Midten', en anden den eksplosive økonomiske vækst. Ved at arbejde aktivt i Sikkerhedsrådet viser Kina, at man indtager sin 'rette position' i det internationale system. En ekstern faktor *kan* være den generelle tilpasning til de normer, der eksisterer i de multilaterale sammenhænge, Kina deltager i. Derfor er det en fordrejet opfattelse, at Kina udelukkende agerer ud fra sine olieinteresser. Alle stater handler naturligvis til en vis grad ud fra de respektive nationale interesser, men med Kinas arbejde for vedtagelsen af resolution 1769 er det tydeligt, at landet ligeledes ønsker at arbejde multilateralt. Kina er heller ikke den eneste stat, der investerer i olie i Afrika. Hvis man ser på Afrikas samlede olieeksport, går kun 8,7 procent til Kina, hvorimod Europa og USA står for henholdsvis 36 procent og 33 procent. Og Vestens olieimport stammer ikke kun fra 'gode regimer' (He 2007, s.29). For eksempel kom 12,5 procent af USAs samlede olieimport i september 2006 fra lande som Nigeria og Angola (Seidelin 2007, s. 10). Begge stater kan betegnes som 'slyngelstater'.

At der foregår olieinvesteringer i lande med despotiske regimer, er uden tvivl dybt problematisk, og Kinas olieinteresser i Sudan skal ikke negligeres. Det er vigtigt, at det internationale samfund samarbejder og går i dialog omkring sådanne problemer. Men for at få noget konstruktivt ud af det, er det nødvendigt, at de forskellige stater erkender deres medansvar og ikke ender med blot at 'pege fingre' ad hinanden. I forhold til Beijings ageren i Sikkerhedsrådet har Kina stået fast på sine udenrigspolitiske principper, men også lagt pres på Khartoum for en accept af indsættelsen af en international styrke.

*Christian Barse er cand.scient.soc
i Historie og Internationale Udviklingsstudier og
Marie Navarana Biisgård er cand.mag
i Internationale Udviklingsstudier og Kultur- og Sprogmodestudier*

Litteratur

Associated Press. 2007. UN hopes China will press Sudan on Darfur. <http://www.sudantribune.com/spip.php?article20058>, 02.02.2007.

BBC. 2008. China defends arms sales to Sudan. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7258059.stm>, 22.02.2008.

He, Wenping. 2007. The balancing act of China's Africa policy. *China Security* vol. 3, no. 3: 23-40.

Kim, Samuel S. 2006. Chinese foreign policy faces globalization challenges. In *New directions in the study of China's foreign policy*, eds. Robert S. Ross & Alastair Iain Johnston. Stanford: Stanford University Press.

Large, Daniel. 2007. China's involvement in armed conflict and post-war reconstruction in Africa: Sudan in comparative context. In *Oil development in Africa: lessons for Sudan after the Comprehensive Peace Agreement*. DIIS Report 2007:8. Copenhagen: DIIS.

Massihzadegan, Setarreh. 2007. Human rights group accuses China, Russia of supplying arms used in Darfur violence. http://www.nctimes.com/articles/2007/05/09/news/nation/14_37_325_8_07.txt, 08.05.2007.

People's Daily online. <http://english.people.com.cn/>

Power, Samantha. 2004. Dying in Darfur – Can the ethnic cleansing be stopped? *The New Yorker*, 30 August.

Reeves, Eric. 2004. Accommodating genocide in Darfur: conditions in camps for displaced persons, now – and six months from now. <http://www.sudanreeves.org/Sections-article216-p1.html>, 20.09.2007.

Save Darfur Koalitionens kampagne på facebook.com i januar/februar 2008.

Seidelin, Michael. 2007. Energi som redningsplanke: Bush vil gøre USA fri fra det sorte guld. *Politiken* Udland, 25. januar.

Selva, Meera. 2004. Stop våbenstrømmen til Sudan. *Information*, 18. november.

Sidahmed, Alsir. 2007. Sudan oil industry in American figures. <http://www.sudantribune.com/spip.php?article21848>, 13.05.2007.

Sørensen, Camilla. 2007. Kina, en ansvarlig stormagt? *Ræson* 2007/2: 128-139.

United Mission's Summary detailed by Country, Month of Report: 31 July 2007.

Zhang, Tiejun. 2004. Self-identity construction of the present China. *Comparative Strategy* no. 23: 281-301.

FN Sikkerhedsrådsresolution 1556, 30. juli 2004.

FN Sikkerhedsrådsresolution 1706, 31. august 2006.

FN Sikkerhedsrådsmøde nr. 5015, s. 2. Udtalelse af hr. Zhang Yishan, Kina.

FN Sikkerhedsrådsmøde nr. 5013, s. 5. Udtalelse af hr. Wang Guangya, Kina.

FN Sikkerhedsrådsmøde nr. 5519, s. 5. Udtalelse af hr. Wang Guangya, Kina.